

بیمارستان تخصصی و فوق تخصصی گلزار

سکته مغزی چیست و چگونه درمان می شود؟

تهیه: کارگروه آموزش بیماربخش داخلی

تدوین: خرداد ۱۴۰۱

بازنگری: خرداد ۱۴۰۵

ایمیل بیمارستان

info@golsarhospital.ir

سایت بیمارستان

www.golsarhospital.ir

شماره تلفن ۰۱۳-۳۴۹۰۰۰

آدرس: رشت - گلزار - بلوار سمیه

کد پمفلت: T6-AC-03

چگونه سکته مغزی درمان می شود؟

۱- درمان در مرحله حاد بیماری: (بستگی به تشخیص نوع

سکته پس از انجام اقدامات اولیه و پایدار کردن وضعیت بیمار نوع درمان می تواند متفاوت باشد. در بیشتر مواقع بیماران نیازمند بستری در بخش مراقبت های ویژه (ICU) هستند)

سکته ایسکمیک: استفاده از داروها مانند داروهای حل کننده لخته خون با توجه به شرایط بیمار و سایر داروها شامل: داروهای ضد پلاکت، ضد انعقاد، ضد تشنج و...

در صورت نیاز، اقدامات جراحی مانند برداشتن لخته و یا برطرف کردن تنگی شریان گردنی (اندرآرتکتومی کاروتید، آنژیوپلاستی با یا بدون استنت گذاری) می تواند کمک کننده باشد.

سکته خونریزی دهنده: در درجه اول کنترل فشار خون بالای بیمار با استفاده از دارو و سایر اقدامات بستگی به شرایط بیمار شامل تزریق پلاسمای تازه و منجمد شده، ویتامین ک، داروهای ضد تشنج، آرام بخش ها و ... درمانهای جراحی در صورت وخیم تر شدن وضعیت بیمار، بالا رفتن فشار داخل مغزی و نیز به جهت پیشگیری از سکته مجدد ممکن است پیشنهاد شود شامل: تخلیه خون و درمان های عروقی مغز.

۲- درمان عوارض و باز توانی: فیزیوتراپی، کاردرمانی، گفتار درمانی

۳- درمان بر مبنای پیشگیری از تکرار سکته مغزی: درمان دقیق فشارخون، قند خون، کاهش وزن، ترک سیگار، اصلاح مشکلات قلبی شامل: بی نظمی های ضربان قلب، مشکلات دریچه ای قلب، درمان های عروق مغزی و...

در صورت داشتن هرگونه سوال در زمینه مراقبت های منزل با شماره

تماس ۰۱۳-۳۴۹۰۰ داخلی بخش مربوطه تماس حاصل نمایید.

منبع: برونر سودارث مغز و اعصاب ویراست ۲۰۲۲

راهنمای پیشگیری و درمان بیماریهای قلبی و عروقی / دکتر اکبر نیک پژوه

هندبوک آموزش به بیمار/ام. کانایو / ترجمه دکتر خدیجه نصیریانی

➤ آنژیوگرافی عروق مغز

➤ نوار قلب

سکته مغزی چه اثراتی در بدن دارد؟

- فلج یا ضعف (شایع ترین اثر سکته مغزی)
- فعالیت های روزمره مانند لباس پوشیدن، راه رفتن یا برداشتن وسایل دشوار می شود.
- برخی افراد در بلعیدن غذا دچار مشکل می شوند.
- فرد توانایی لمس کردن، احساس درد، احساس دما یا موقعیت را از دست می دهد.
- با از دست دادن حس یا توانایی حرکت ممکن است فرد سمت آسیب دیده بدن خود را فراموش کند مثلاً فقط یک سمت بدن خود را بپوشاند یا از یک طرف روی مبل بنشیند.
- لنگ زدن و عدم تعادل در هنگام راه رفتن خواهند داشت.
- آسیب حسی ممکن است منجر به مشکلاتی در تشخیص اشیای عادی و حتی قسمت هایی از بدن شود
- در برخی افراد ممکن است طول مدت توجه و تمرکز کوتاه شود، حافظه کوتاه مدت ضعیف گردد و یا یادگیری مطالب جدید با مشکل مواجه شود.
- آسیب به مرکز تکلم در مغز ممکن است به توانایی فرد در فهم یا پاسخ دادن به کلمات گفتاری یا نوشتاری صدمه بزند. فرد مبتلا نمی تواند افکار و احساسات خود را از طریق کلام منتقل نماید یا در فهم و پردازش کلام مشکل دارد و اغلب بی ربط و متناقض صحبت می کند. گاه فرد ممکن است گفتاری آهسته، غیر شمرده و نامفهوم داشته باشند.
- دید دوتایی، از بین رفتن نیمی از میدان بینایی
- ترس، رفتار خصومت آمیز و عصبانیت، افسردگی

سکته مغزی چیست؟

مغز مرکز اعصاب بدن است و کنترل هر کار یا فکری که ما می کنیم را دارد علاوه کنترل خودکار عملکردهای طبیعی بدن مانند تنفس را نیز به عهده دارد. همانند هر عضو دیگری در بدن، مغز نیز نیازمند خون حاوی اکسیژن و مواد غذایی است که از طریق شریانهایی به سلولهای مغز می رسد.

سکته مغزی زمانی رخ می دهد که خون رسانی قسمتی از مغز قطع شود و یا اینکه در قسمتی از بافت مغزی خونریزی روی دهد. در این صورت مغز دیگر نمی تواند عملکرد طبیعی خود را داشته باشد. این وضعیت را اصطلاحاً سکته مغزی می نامند. شرايطی که باعث می شوند فرد دچار سکته مغزی شود ممکن است طی سالها پدید آمده باشد . عوارضی که بعد از سکته مغزی ایجاد می شود بستگی به محل و وسعت بافت های درگیر دارد که از عوارض خفیف و گذرا مثل تاری دید تا عوارض فلج کننده دائمی و یا حتی مرگ را شامل می شود

انواع سکته مغزی کدامند؟

به طور کلی دو نوع سکته مغزی وجود دارد:

۱- سکته های ایسکمیک: ۸۵٪ سکته های مغزی را شامل می شود (شایع ترین) ناشی از کاهش خون رسانی به بافت مغز به دنبال انسداد سرخرگ های خونسازان مغز (معمولاً توسط لخته خون) ایجاد می شوند .

2- سکته مغزی خونریزی دهنده: ۱۵٪ سکته های مغزی را شامل می شود و این حالت ناشی از خونریزی در داخل یا سطح بافت مغز به دنبال پارگی دیواره سرخرگها و یا ضربه های مغزی رخ می دهد و بافت مغز را غرق در خون می نماید. فشارخون بالا شایع ترین علت پارگی دیواره رگ ها در مغز می باشد. بیماران به عوارض شدیدتری مبتلا شده و دوره ی بهبودی طولانی تری دارند و ناتوانی شدید تری باقی می گذارند.

سکته مغزی خفیف یا حمله ایسکمیک گذرا (TIA) چیست؟

یک نقص عصبی است که علایم کمتر از ۲۴ ساعت طول می کشد و خود به خود نیز از بین می رود. حمله به طور ناگهانی و علایم آن ممکن است شبیه سکته باشد ولی موقتی است. این حمله ممکن است هشداري برای سکته مغزی باشد و باید بلافاصله تحت بررسی قرار گیرد. علایم شایع عبارتند از: ضعف ناگهانی یک طرف بدن، اختلال در تکلم، کاهش بینایی، سرگیجه .

سکته مغزی چه علایمی ایجاد می کند؟

علایم بستگی به محل و شدت سکته دارد که شامل:

- ضعف و بی حسی عضلات صورت و دست یا پاها در یک طرف بدن
- گیجی ناگهانی ، اشکال در سخن گفتن و فهمیدن آن چیزی که دیگران می گویند (تکلم آشفته)
- سرگیجه یا عدم تعادل و هماهنگی
- مشکل ناگهانی در بینایی یک یا هر دو چشم
- سردرد بسیار شدید
- کاهش سطح هوشیاری
- تشنج

⚠ به خاطر داشته باشید که در هنگام سکته مغزی ممکن است تمام این علایم با هم رخ ندهند و یا حتی ممکن است، علایم اولیه خیلی شدید نباشند.

⚠ سه ساعت نخست بعد از سکته مغزی حیاتی ترین ساعات هستند، اگر متوجه یک یا چند مورد از علایم در خودتان یا یکی از اعضای خانواده یا دوستان خود شدید، تاخیر نکنید. سریعاً به اورژانس (۱۱۵) زنگ بزنید و یا بلافاصله به بیمارستان مراجعه نمایید.

علل ایجاد کننده سکته های مغزی کدامند؟

- فشار خون بالا (شایعترین علت)

- تصلب شرایین (سخت و تنگ شدن شریان به علت تجمع پلاک در دیواره آنها)
- تشکیل لخته خون
- آمبولی (حرکت لخته از سایر نقاط بدن به سمت گردن یا مغز)

عوامل خطر بروز سکته های مغزی کدام است؟

- افزایش فشار خون
- کلسترول بالا
- تنگی شریان گردنی
- دیابت
- بیماریهای عروق قلب
- چاقی و کم تحرک بودن
- مصرف سیگار و دخانیات
- رژیم غذایی پر نمک، پر چرب و قند فراوان
- سن بالا (بالای ۵۰ سال)
- مصرف الکل
- مصرف قرص های ضد بارداری
- سابقه خانوادگی سکته مغزی
- سابقه حمله گذرا (سکته ناقص)
- ناهنجاریهای عروق مغزی
- مصرف برخی داروها مانند آمفتامین، کوکائین، داروهای ضد انعقاد خون
- ضربه های مغزی

روش های تشخیص سکته مغزی کدامند؟

- علایم بالینی بیمار و تاریخچه بیماری
- سی تی اسکن مغز
- ام آر آی مغز
- سونوگرافی رنگی شریان های گردن